

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΠΡΑΚΤΙΚΟ 1° 19/6/2024

ΑΠΟΦΑΣΗ 17/2024

ΘΕΜΑ: 17 Εισήγηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Αιολικός Σταθμός** Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος **30,00 MW** στη θέση «**ΣΠΙΤΑΚΙ**» και των συνοδών του έργων, στην Δ.Ε. Αργιθέας και Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας, του Δήμου Αργιθέας, στην Π.Ε. Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας», της εταιρείας **A&F ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ. (ΠΕΤ: 2102488828)**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ ΦΩΤΙΟΣ

Συνήλθε στις **19 Ιουνίου 2024** και ώρα **12:00 μ.μ.** ημέρα **Τετάρτη** στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (αίθουσα συνεδριάσεων Περιφερειακού Συμβουλίου στο Διοικητήριο) η Περιφερειακή Επιτροπή Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού μετά από την έγγραφη πρόσκληση με αριθμό 272285/14-6-2024 του Προέδρου της Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 164, 169, 170 175, 177 του ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7.6.2010) όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρα 13,18,19 και 21 του ν. 5056/2023 (ΦΕΚ Α' 163/6.10.2023) και ισχύουν.

Όλα τα τακτικά μέλη κλήθηκαν νόμιμα με την αριθμό 272285/14-6-2024 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου της Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ενώ ενημέρωση εστάλη και στα αναπληρωματικά μέλη της επιτροπής.

Η αναπλήρωση των τακτικών μελών της Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού γίνεται σύμφωνα με την απόφαση 175/2024, απόσπασμα πρακτικού 12/30-05-2024 της ειδικής συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Θεσσαλίας (ΑΔΑ:ΡΒΙΓ7ΛΡ-7ΗΧ)

Πρόεδρος ο κος Φώτιος Λαμπρινίδης

Αντιπρόεδρος εξελέγη κατά την συζήτηση του πρώτου θέματος της συνεδρίασης ο κ. Σοφολόγης Δημήτριος ο οποίος απουσίαζε.

Γραμματέας η κα Ιωάννα Βαρελογιάννη

Αναπληρωτής Γραμματέας ο κος Ιωάννης Παππάς

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν οι παρακάτω Περιφερειακοί Σύμβουλοι:

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ			ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ	
1	Αποστόλου Ευάγγελος	Παρών		
2	Γκουντόπουλος Γρηγόριος	Παρών		
3	Ζαρκάδας Κωνσταντίνος	Παρών		
4	Καναβός Απόστολος	Παρών		
5	Ράπτης Νικόλαος	Παρών		
6	Μπαρμπούτης Κωνσταντίνος	Απών		Αδαμοπούλου – Ντούλα Αναστασία
7	Ντίτορας Νικόλαος	Παρών		
8	Ξάφος Αθανάσιος	Απών		
9	Τσέτσιλας Δημήτριος	Απών		Αγγελίδη – Παπαθανασίου Βασιλική
10	Τσιάρας Αθανάσιος	Παρών		
11	Μιχαλάκης Χρήστος	Παρών		
12	Μπίλλης Απόστολος	Απών		
13	Νούσιος Κωνσταντίνος	Απών		Πινακάς Βασίλειος
14	Σοφολόγης Δημήτριος	Απών		Μπάρδας Κωνσταντίνος
15	Τσιαπλές	Παρών		

	Αναστάσιος			
16	Τζανακούλη Ελευθερία	Απούσα		

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Λαμπρινίδης Φώτιος Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία και ήρθε προς συζήτηση το 17^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης:

«Εισηγήση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «*Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος 30,00 MW στη θέση «ΣΠΙΤΑΚΙ» και των συνοδών του έργων, στην Δ.Ε. Αργιθέας και Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας, του Δήμου Αργιθέας, στην Π.Ε. Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας», της εταιρείας A&F ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ. (ΠΕΤ: 2102488828) »*

Ο Εισηγητής του ανωτέρου θέματος κ. Λαμπρινίδης Φώτιος Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, έθεσε υπόψη της Επιτροπής:

1. Το υπ. αριθμ. Πρωτ. **257983/05-06-2024** έγγραφο της Γραμματείας του Περιφερειακού Συμβουλίου προς Πρόεδρο Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού με θέμα Διαβίβαση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) στη Περιφερειακή Επιτροπή Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού με το οποίο διαβιβάστηκε συνημμένα σε ηλεκτρονική μορφή ο πλήρης φάκελος της ανωτέρω Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
2. Με το υπ' αριθμ. **120126/06-03-2024** έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Τμήμα Περιβάλλοντος Π.Ε. Καρδίτσας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας, τα παρακάτω:

ΣΧΕΤ.: α) Τα με αρ.πρωτ. 81865/23-11-2023 και 5120/18-01-2024 έγγραφα διαβίβασης της ΜΠΕ του έργου του θέματος και του επικαιροποιημένου φακέλου της ΜΠΕ από τη Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Στερεάς Ελλάδος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδος καθώς και την εκ νέου ανάρτηση του φακέλου της μελέτης ύστερα από την απόσυρση της προηγούμενης μελέτης.

β) Το με αρ.πρωτ. 469607/24-11-2023 έγγραφο της Γραμματείας του Περιφερειακού Συμβουλίου. Έχοντας υπόψη:

1. Τον **N.1650/1986** (Φ.Ε.Κ. 160/Α/18-10-1986) «Για την προστασία του περιβάλλοντος».
2. Τον **N.4014/2011** (ΦΕΚ 209/Α/21-9-2011). «Περιβαλλοντική Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κλπ.».
3. Τον **N. 4042/2012** (ΦΕΚ 24/Α/13-2-2012), «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ κλπ...».
4. Την **Η Υ.Α. με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/21-2-2022** (ΦΕΚ/Β' /841/24-2-2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής

απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471).».

5. Τον **N.3851/2010**, "Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής", ΦΕΚ 85Α/4-6-2010.
6. Τον **N.3468/2006**, "Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις", ΦΕΚ 129Α/29-6-2006.
7. Την **ΚΥΑ 49828/2008**, "Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού", ΦΕΚ 2464Β/3-12-2008.
8. Τις διατάξεις του **N. 3852/2010** (Φ.Ε.Κ. 87/Α/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» καθώς επίσης και το Π.Δ. 129/2010 (ΦΕΚ222/Α/27-12-2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Θεσσαλίας».
9. Την **Κ.Υ.Α 1649/45/2014** «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α' 21), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας». (Φ.Ε.Κ. 45/Β/15-01-2014).
10. Τον **N.3937/2011**(ΦΕΚ60/Α/07-06-2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».
11. Την απόφαση υπ'Αριθμ. **15840/156612/4-10-2018** (ΦΕΚ 4788/Β'/2018) του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας περί έγκρισης της 146/2018 (ορθή επανάληψη) περί ολικής τροποποίησης - επικαιροποίησης του **π.δ. 129/2010** (ΦΕΚ 222/Τ.Α'/27.12.2010): «Οργανισμός της Περιφέρειας Θεσσαλίας», όπως τροποποιήθηκε και σήμερα ισχύει.
12. Την υπ. Αριθμ. **58830/06-02-2024** (ΑΔΑ: 6Γ167ΛΡ-0ΜΦ) με α.α.15 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου περί σύστασης Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού και μεταβίβασης αρμοδιοτήτων.
13. Την υπ' αριθ.πρωτ.**5985/05-01-2024** (ΦΕΚ 245/Β/17-01-2024) παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής «Με εντολή Περιφερειάρχη» στον Προϊστάμενο Διεύθυνσης και στους Προϊσταμένους Τμημάτων της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

και μετά την εξέταση της μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου του θέματος σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η παρούσα αποτελεί Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο «Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος 30,0MW στη θέση «ΣΠΙΤΑΚΙ» και των συνοδών του έργων, στους Δήμους Αργιθέας και Μουζακίου, στην Π.Ε. Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας». Η περιοχή εγκατάστασης του υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ εκτείνεται σε δύο κορυφογραμμές με ύψος από 1541 έως 1842 μ. και χαρακτηρίζεται ως ορεινή.

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το υπό μελέτη Α/Π τοποθετείται στο ύψωμα «ΣΠΙΤΑΚΙ» που εντοπίζεται και υπάγεται διοικητικά στις Τοπικές Κοινότητες Καρυάς, Μεσοβουνίου, Δροσάτου, Πετροχωρίου & Κουμπουριανών, του Δήμου Αργιθέας, & στην Τ.Κ. Οξυάς του Δήμου Μουζακίου, Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας. Και οι 10 Α/Γ εγκαθίστανται

σε περιοχή του Δήμου Αργιθέας και ένα τμήμα της πρόσβασης στο πάρκο και της ηλεκτρικής του διασύνδεσης με το ΚΥΤ ανήκει στον Δήμο Μουζακίου. Ουσιαστικά, το αιολικό πάρκο εκτείνεται σε δύο κορυφογραμμές, στην θέση «ΣΠΙΤΑΚΙ» και στην θέση «ΚΑΥΚΙΑ».

Το έργο **είχε διαβιβαστεί στην Υπηρεσία μας αρχικά** για ισχύ 30MW, αποτελούμενο από 15 ανεμογεννήτριες στην ίδια θέση, για το οποίο και εισηγηθήκαμε αρνητικά με το αρ.πρωτ 46614/03-02-2023 έγγραφό μας προς την Επιτροπή Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος & Αγροτικού Τομέα, για τους λόγους οι οποίοι σε αυτό αναφέρονται.

Το έργο επανέρχεται με τροποποίηση ως προς τον αριθμό και το μέγεθος των ανεμογεννητριών και την οδό πρόσβασης.

Το γήπεδο εγκατάστασης του αιολικού σταθμού βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1,98 χλμ. ανατολικά του οικισμού Παλαιοχωράκιου, 0,92 χλμ. βορειοδυτικά του οικισμού Πετροχωρίου, 1,46 χλμ 1,7 χλμ. και 1,73 βορειοανατολικά των οικισμών Κουμπουριανών, Δάφνης και Ρόγκια αντίστοιχα, 2,3 χλμ. ανατολικά του οικισμού Καρυάς, 3,05 χλμ. βόρειοδυτικά του οικισμού Δροσάτου και 3,55 χλμ. νότια του οικισμού Αργιθέας.

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΩΝ Α/Γ , ΕΚΤΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΨΟΜΕΤΡΟ				
A/A	ΧΕΓΣΑ	ΥΕΓΣΑ	Έκταση πλατείας (μ2)	Υψόμετρο (μ.)
A/Γ 5	286020	4353473	2.000	≈ 1750
A/Γ 6	286121	4353114	1.900	≈ 1780
A/Γ 7	286209	4352838	2.300	≈ 1850
A/Γ 8	286100	4352582	2.300	≈ 1825
A/Γ 9	286153	4352251	1.200	≈ 1761
A/Γ 10	286111	4352008	1.700	≈ 1755
A/Γ 12	286828	4353090	1.900	≈ 1780
A/Γ 13	287936	4354366	1.500	≈ 1760
A/Γ 14	287819	4354586	3.200	≈ 1735
A/Γ 15	287742	4354822	1.600	≈ 1700

Εικόνα 2: Θέση έργου (Α/Γ) σε σχέση με το καταφύγιο άγριας ζωής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην εγκατάσταση Αιολικού Πάρκου (Α/Π), αποτελούμενου από 10 Ανεμογεννήτριες (Α/Γ), ονομαστικής ισχύος 3,0 MW έκαστη, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 30,0 MW, στην θέση «Σπιτάκι» του Δήμου Αργιθέας, Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Καρδίτσας καθώς και των συνοδών τους έργων, όπως της Οδοποιίας, της Γραμμής Μεταφοράς Μέσης Τάσης (ΓΜΤ), του Κέντρου Ελέγχου (ΚΕ) του ΑΣΠΗΕ και την εγκατάσταση εργοταξιακών χώρων σε πέντε πλατείες ανεμογεννητριών. Για τη διασύνδεση του ΑΣΠΗΕ με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας θα πραγματοποιηθεί σύνδεση με το νέο, ΚΥΤ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ (20/400kV), το οποίο έχει αδειοδοτηθεί, στη θέση «Διάσελο – Πρ. Ηλίας» του Δήμου Μουζακίου και συνδέεται στη γραμμή μεταφοράς (Γ.Μ.) 400kV «ΚΥΤ Αράχθου - ΚΥΤ Τρικάλων». Η διασύνδεση θα γίνει μέσω υπόγειας διασυνδετικής γραμμής συνολικού μήκους 12,53 χλμ. (7,15χλμ. εξωτερικό και 5,38 χλμ εσωτερικό δίκτυο διασύνδεσης) από τον οικίσκο ελέγχου έως το ΚΥΤ.

Η πρόσβαση στη θέση του ΑΣΠΗΕ θα γίνει μέσω της Επαρχιακής οδού Βόλου-Λάρισας-Τρικάλων-Αργιθέας-Μουζακίου, έως την θέση «τύμπανος» και κατόπιν μέσω υφιστάμενης δασικής οδού μήκους 8,496 χλμ. κατόπιν βελτιώσεως και διάνοιξης νέας δασικής οδού συνολικού μήκους 4,64 χλμ.

Αναλυτικά, το προτεινόμενο ΑΣΠΗΕ θα αναπτυχθεί σε τρία γήπεδα, συνολικής έκτασης 1.588.735,1 τ.μ. και θα περιλαμβάνει:

— Νέα οδοποιία συνολικού μήκους 4,64 χλμ. για την πρόσβαση στις πλατείες των Α/Γ και βελτίωση υφιστάμενης μήκους 8,496 χλμ. (έκταση κατάληψης νέων οδών και πλατειών: 258,15 στρ.)

— Διαμόρφωση των δέκα (10) πλατειών ανέγερσης των Α/Γ συνολικής εκτάσεως 19.600,00μ².

— Θεμελίωση βάσεων στήριξης κάθε Α/Γ διαμέτρου 20μ. περίπου και βάθους 2,5-3μ. Η ακριβής γεωμετρία της θεμελίωσης καθώς και ο απαιτούμενος οπλισμός θα προκύψουν μετά από κατάλληλες στατικές και γεωλογικές μελέτες συναρτήσει των χαρακτηριστικών του πύργου της Α/Γ, των δράσεων ανέμου στη περιοχή, των γεωλογικών/γεωτεχνικών χαρακτηριστικών του εδάφους και της σεισμικότητας της περιοχής εγκατάστασης.

— Δέκα (10) ανεμογεννήτριες τριών πτερυγίων, ισχύος 3,0MW έκαστη, οριζόντιου άξονα. Ο τύπος ανεμογεννητριών που θα χρησιμοποιηθεί είναι ο ENERCON τύπου E82-E4, ονομαστικής ισχύος 3MW, με δρομέα τριών πτερυγίων διαμέτρου 82m και ύψος πυλώνα ίσο με 78m. Η επιφάνεια σαρώσεως των πτερυγίων είναι 5.281 τ.μ. Η ταχύτητα έναρξης λειτουργίας της α/γ ξεκινά από τα 2,5 m/sec, ενώ η ταχύτητα διακοπής είναι 22,5 m/sec.

— Εγκατάσταση προκατασκευασμένου κέντρου ελέγχου σε βάση οπλισμένου σκυροδέματος, εμβαδού περίπου 100τ.μ., όπου θα στεγάζεται όλος ο εξοπλισμός τηλεπικοινωνίας και τηλεχειρισμού του Σταθμού, οι πίνακες Μ.Τ. για τις απαιτούμενες μετρήσεις της παραγόμενης ενέργειας και

βοηθητικές εγκαταστάσεις. Το κτίριο θα εγκατασταθεί σε γήπεδο εκτάσεως 4,00 στρεμμάτων.

— Εγκατάσταση εργοταξιακού χώρου. Ως εργοταξιακοί χώροι θα χρησιμοποιηθούν οι Πλατείες Α/Γ 6, 8, 9, 12 και 13 όπου θα λειτουργήσει κατά την κατασκευαστική περίοδο, κινητό παρασκευαστήριο έτοιμου σκυροδέματος και κινητός σπαστήρας για την παραγωγή αδρανών υλικών. Προτείνεται επίσης η εγκατάσταση 2 ή 3 λυόμενων/κινητών προκατασκευασμένων οικίσκων τύπου ISOBOX για την εξυπηρέτηση των αναγκών του προσωπικού. Οι πιθανοί χώροι τοποθέτησης του σπαστήρα, του παρασκευαστηρίου και των λυόμενων οικίσκων αν και εφόσον απαιτηθεί, θα οριοθετηθούν με ΤΕΠΕΜ και θα βρίσκονται εντός των ορίων των υπό διάνοιξη πλατειών και δεν θα προσαυξάνουν την επέμβαση όπως παρουσιάζεται στον υφιστάμενο σχεδιασμό.

Η κάλυψη των αναγκών σε νερό του συγκροτήματος που αφορούν την παραγωγική διαδικασία θα γίνει μέσω υδροφόρων οχημάτων κατάλληλης χωρητικότητας και θα τοποθετείται σε πλαστικές δεξαμενές εντός του χώρου του εργοταξίου.

Για τη λειτουργία του συγκροτήματος παραγωγής σκυροδέματος θα γίνει χρήση ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους ισχύος 500KVA με καύσιμο πετρέλαιο. Ο ανεφοδιασμός των μηχανημάτων και των οχημάτων με καύσιμα, αλλά και οι μεγάλες ποσότητες καλωδίων με αγωγό αλουμινίου, θα πραγματοποιείται από κατάλληλα οχήματα υπεργολάβων προμηθευτών καυσίμων και ανάλογες εταιρείες, όποτε αυτό απαιτείται. Σε κάποιες φάσεις της κατασκευής (π.χ. για την συσκευή δόνησης του σκυροδέματος) θα χρησιμοποιηθούν επιπλέον φορητές γεννήτριες πετρελαίου.

Η εγκατεστημένη κινητήρια ισχύς των μηχανημάτων του κινητού παρασκευαστηρίου είναι 125 KW.

Για το κινητό σπαστηροτριβείο -αμμοτριβείο προτείνεται η χρήση ερπυστριοφόρου μηχανήματος τύπου FINLAY i-130RS Terex Caterpillar C13 (440PS) με δύο (2) συσσωρευτές 12V, 200Ah διαστάσεων 17,3X3,28X3,8μ, ή ανάλογου μηχανήματος. Τα αδρανή υλικά που θα προκύψουν από τα βραχώδη προϊόντα εκσκαφών των εργασιών, θα τροφοδοτούν τον κινητό αυτοκινούμενο σιαγwnοφόρο σπαστήρα. Θα μεταφέρονται με τη χρήση φορτωτή ή τσάπας για προσωρινή αποθήκευση σε καθορισμένα σημεία. Από εκεί, θα μεταφέρονται μέσω τροχοφόρων φορτηγών μεταφοράς όπου απαιτείται. Ο κινητός σπαστήρας θα εγκατασταθεί, περιοδικά, σε 3 διαφορετικές θέσεις εντός του έργου, ανάλογα με την εξέλιξη της κατασκευής και τις ανάγκες αυτής. Για την εγκατάστασή του απαιτείται έκταση περίπου 550 τ.μ. (200τ.μ. χώρος απόθεσης των υλικών προς επεξεργασία, 200τ.μ. χώρος απόθεσης των επεξεργασμένων υλικών και 150τ.μ. εγκατάσταση του σπαστήρα).

Το κινητό σπαστηροτριβείο θραυστών υλικών θα έχει την ίδια διάρθρωση με το κινητό σπαστοτριβείο-αμμοτριβείο. Ο κινητός σπαστήρας θα μπορεί να μετακινηθεί εντός των διανοιχθέντων πλατειών ανέγερσης των Α/Γ. Τα αδρανή υλικά που θα προκύψουν από τα βραχώδη προϊόντα εκσκαφών των εργασιών, θα τροφοδοτούν τον κινητό αυτοκινούμενο σιαγwnοφόρο σπαστήρα. Θα μεταφέρονται με τη χρήση φορτωτή ή τσάπας για προσωρινή αποθήκευση σε καθορισμένα

σημεία. Θα χρησιμοποιείται εκ νέου χωρίς περαιτέρω επεξεργασία, σαν θραυστό υλικό για διάστρωση και βελτίωση της οδοποιίας, των πλατειών των Α/Γ, των βάσεων θεμελίωσης αυτών, για εξομάλυνση πρανών κ.λ.π.

— Τοποθέτηση υπόγειας καλωδίωσης και διάνοιξη τάφρων περίπου 12,53 χλμ. Το κανάλι καλωδίων θα γίνει παράλληλα με τους εσωτερικούς δρόμους του αιολικού πάρκου και σε απόσταση περίπου 1 μέτρο από αυτούς όπου αυτό είναι εφικτό, αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο την πρόσθετη αλλαγή της επιφάνειας του εδάφους. Το πλάτος του καναλιού θα είναι περίπου 0,8 μέτρα, ενώ το βάθος της εκσκαφής θα είναι περίπου 1 μέτρο, όπως προβλέπεται και από τους ηλεκτρολογικούς κανονισμούς, για καλωδιώσεις Μέσης Τάσης.

Στην βάση της κάθε ανεμογεννήτριας θα εγκατασταθεί θεμελιακή γείωση. Οι ανεμογεννήτριες θα προστατεύονται από την πτώση κεραυνών με ειδικά αντικεραυνικά συστήματα. Για την επίτευξη της ομαλής λειτουργίας του σταθμού, θα εγκατασταθεί σύστημα τηλεπιοτηίας, τηλεπιτήρησης και καταγραφής δεδομένων στον ΑΣΠΗΕ, με το οποίο θα ελέγχεται καθημερινά η κατάσταση του.

Τέλος, στον πυλώνα των ανεμογεννητριών εγκαθίσταται σύστημα αποτροπής πρόσκρουσης πτηνών (Bird Monitoring System), το οποίο με την χρήση αλγορίθμων εκπαιδεύεται συνεχώς για να κάνει όλο και πιο ακριβείς αναγνώρισεις πτηνών, τα οποία ξεχωρίζει από άλλα αντικείμενα, όπως αεροπλάνα, πτερύγια ανεμογεννητριών, σύννεφα κλπ.

Η συνολική ετήσια ενεργειακή παραγωγή για τον ΑΣΠΗΕ ισχύος 30,0 MW υπολογίζεται σε 81.122 MWh ετησίως.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ - ΕΥΑΪΣΘΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΪΑ ΤΟΥ – ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΖΩΝΕΣ.

Σύμφωνα με την μελέτη η χωροθέτηση του έργου εμπίπτει εκτός περιοχών του Δικτύου Natura 2000. Ο Δήμος Αργιθέας χαρακτηρίζεται από πλούσιο φυσικό περιβάλλον με σημαντικές εναλλαγές και ποικιλία οικοσυστημάτων, γεγονός που οφείλεται στο έντονο γεωμορφολογικό ανάγλυφο της περιοχής. Οι Α/Γ χωροθετούνται σε κορυφογραμμές στις οποίες αναπτύσσονται ορεινές εξάρσεις έντονων κλίσεων. Δεν περιέχουν δέντρα ή δάσος, παρά μόνο αραιή βλάστηση με φυτικά είδη που έχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης σε τέτοια υψόμετρα. Η περιοχή εγκατάστασης του εξεταζόμενου έργου βρίσκεται σε εκτάσεις με αραιή βλάστηση και φυσικούς βοσκότοπους.

Το έργο, βρίσκεται σε περιοχή χαρακτηρισμένη ως έκταση δασικού χαρακτήρα, μακριά από κατοικημένες περιοχές, δεν έχει κοντά ούτε αποτελεί δάσος, αυτό οφείλεται και στο μεγάλο υψόμετρο στο οποίο χωροθετείται, ούτε υπόκειται σε κάποια χρήση γης. Σύμφωνα με το Αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας, βρίσκεται σε περιοχή γενικότερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος (αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί), ωστόσο δεν γειτνιάζει με προστατευόμενα μνημεία.

Η περιοχή όπου θα εγκατασταθεί το έργο βρίσκεται εντός του βιότοπου corine με ονομασία «**ΟΡΟΣ ΚΑΡΑΒΑ ΑΓΡΑΦΩΝ**» και κωδικό AB3080007 . Το όρος

Καράβα έχει ύψος **2.184μ.** και είναι η ψηλότερη κορυφή των Αγράφων. Ξεχωρίζει για την ποικιλομορφία του τοπίου και τη σπάνια βιοποικιλότητα (ψευδοαλπικά συστήματα) και φιλοξενεί αξιόλογα ασπόνδυλα είδη, αρκετά από τα οποία είναι ενδημικά και κάποια απειλούμενα όπως το είδος Ορωπόδισμα το Καράβιο. Επιπροσθέτως, η περιοχή βρίσκεται εντός του βιοτόπου Corine με ονομασία **«ΟΡΗ ΑΓΡΑΦΑ»** και κωδικό A00060014, περιοχή προστασίας η οποία χαρακτηρίζεται καλή με αργή υποβάθμιση κυρίως λόγω του παράνομου κυνηγιού, της επέκτασης του οδικού δικτύου και του κατακερματισμού και της αλλαγής χρήσης γης. Αποτελεί σημαντική περιοχή για την παραδοσιακή εκτροφή προβάτων και για την παρουσία *Gyps fulvus* (Όρνεα).

Μεγάλο μέρος (>70%) της περιοχής μελέτης αποτελεί Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠ) / (Important Bird Areas/ IBAs), σύμφωνα με την Bird Life International, με κωδικό περιοχής **GR101** και επίσημη ονομασία: **Όρη Άγραφα**. Η περιοχή είναι σημαντική για αλπικά είδη και αρπακτικά.

Τέλος, τμήμα της περιοχής εγκατάστασης του έργου βρίσκεται σε **Καταφύγιο Άγριας Ζωής** με κωδικό K756. Τα καταφύγια αυτά αποτελούν περιοχές που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της άγριας χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας.

Απέχει περίπου 7,7 χλμ. από το δίκτυο με κωδικό GR2110006 και ονομασία **«Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου»**, ενώ 4,5 περίπου χλμ νότια του α/π βρίσκεται το δίκτυο NATURA **«ΑΓΡΑΦΑ»** με κωδικό GR1410002 και το δίκτυο NATURA **«ΟΡΗ ΑΓΡΑΦΑ»** με κωδικό GR2430002.

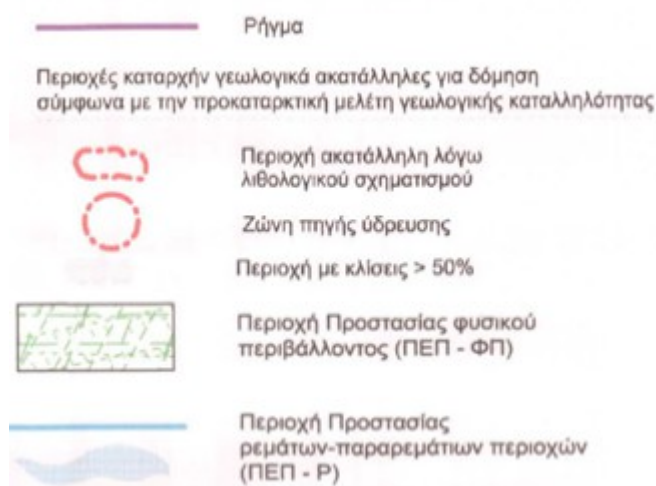
Απέχει 0,5 χλμ. από το τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλους (ΤΙΦΚ) με ονομασία **«Μονή Σπηλιάς Καμπουριανών Αγράφων (Σπηλιώτισσα)»** και κωδικό AT3011039. Αποτελεί Μικρό τμήμα της λεκάνης του Αχελώου με επίκεντρο το μικρό μοναστήρι "Παναγιά η Σπηλιώτισσα". Πολύ απότομες πλαγιές του "Πετριλιώτικου ρέματος" σχεδόν φαράγγι με ορθοπλαγιές, σάρες και σπηλιές. Σποραδικές συστάδες ελάτης, δρυός και πρίνου με στοιχεία της ζώνης των φυλλοβόλλων σε σκιερές βορεινές εκθέσεις ή κατά μήκος των ρευμάτων. Πολύ έντονο ανάγλυφο και επιβλητικό τοπίο στην ευρύτερη περιοχή με περιγράμματα υψηλών βουνοκορφών (περί τα 2000μ.). Το μοναστήρι μικρό και γραφικότατο κτισμένο, από το 1604, σε μία βραχώδη εξέδρα, πάνω από μία σπηλιά χωρίς σημαντικές αλλοιώσεις. Τόπος λατρείας των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.

Παρατηρούμε επομένως ότι όλη η ορεινή Πίνδος προστατεύεται από ένα σύνθετο δίκτυο διαφορετικών τύπων προστατευόμενων περιοχών διότι οποιαδήποτε εξαίρεση τμήματος της περιοχής από προστασία δημιουργεί αρνητικές πιέσεις στο σύνολο του ορεινού όγκου (της περιοχής των Αγράφων και της Πίνδου γενικότερα) και οδηγεί σε κατάτμηση και κατακερματισμό του με ολέθριες συνέπειες, μη αναστρέψιμες, για την χλωρίδα την πανίδα και την орνιθοπανίδα της περιοχής και γενικά για την βιοποικιλότητα και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και του βιοτικού επιπέδου του ανθρώπου. Οι ενδιάμεσες άλλωστε ορεινές περιοχές έχουν αξιόλογη σημασία για τα προστατευόμενα όρνεα, τόσο στην αναζήτηση τροφής όσο και ως διάδρομος επικοινωνίας μεταξύ των ΖΕΠ, γνωρίζοντας ότι τα Όρνια διανύουν αποστάσεις δεκάδων χιλιομέτρων καθημερινά κατά την αναζήτηση τροφής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

A/A	Κωδικός Περιοχής	Ονομασία	Είδος	Έκταση (ha)	Απόσταση έργου (χλμ)
1	GR1440002	Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)	Βιότοπος Natura	50431.2	12,7
2	AB3080007	Όρος Καράβα Αγράφων	Βιοτοπος Corine	2764.65	0
3	GR2110006	Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου	ΖΕΠ	46737.8	7,5
4	GR1410002	Άγραφα	ΤΚΣ	9753.02	4,5
5	GR2430002	Όρη Άγραφα	ΖΕΠ	39061.6	4,5
6	A00060014	Όρη Άγραφα	Βιοτοπος Corine	169897.26	0
	GR1410001	Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού	ΤΚΣ	2982.05	14,3
7	AT3011009	Περιοχή Λίμνης Πλαστήρα	ΤΙΦΚ	7738.25	14,3
8	A00010038	Αθαμανικά όρη (Τζουμέρκα)	Βιότοπος CORINE	68581.18	2,5
9	A00060015	Όρος Βουτσικάκι Αγράφων	Βιότοπος CORINE	2139.19	6,5
10	AT3011039	Μονή Σπηλιάς Καμπουριανών Αγράφων (Σπηλιώτισσα)	ΤΙΦΚ (Τοπίο Ιδιαίτερου ΦυσικούΚάλλους	758.81	0,5
11	K756	Δημοτικά Διαμερίσματα Καρυάς, Κουμπουριανών Δήμου Αργιθέας και Κοινότητα Αθαμάνων	Καταφύγιο Άγριας Ζωής		0

Εικόνα 3:Θέση του έργου σε σχέση με τις προστατευόμενες περιοχές

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**Εικόνα 4:ΣΧΟΟΑΠ Δ.Ε. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ως προς την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Δεν υπάρχει γεωλογική μελέτη για την διάνοιξη των δρόμων, ούτε γεωτεχνική (πρανή, κλίσεις, μέτρα προστασίας από κατολισθήσεις), αλλά ούτε και υδρολογική, όπως και στην προηγούμενη μελέτη παρατηρήσαμε και για την οποία εισηγηθήκαμε την 3-2-2023.
- Δεν υπάρχει μελέτη οδοποιίας των προς βελτίωση και των νέων οδών που θα διανοιχθούν. Υπάρχει μια προμελέτη βασιζόμενη σε ψηφιακό μοντέλο.
- Δεν εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις της περιοχής εγκατάστασης του αιολικού πάρκου. Η θέση εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ προέκυψε ως η μοναδική επιλογή λόγω προϋπάρχουσας δέσμευσης των γύρω υψωμάτων της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής καθώς αυτά είχαν ήδη δεσμευτεί με προϋπάρχοντα αιτήματα αδειών παραγωγής, ορισμένα μάλιστα από τα οποία είχαν περάσει και σε φάση άδειας εγκατάστασης. Ως εναλλακτική μελετήθηκε και τροποποιήθηκε η προηγούμενη μελέτη με την κατάργηση πέντε Α/Γ λόγω τεχνικών δυσκολιών στην διάνοιξη δρόμου πρόσβασης σε αυτές και στις μεγάλες επεμβάσεις στην κορυφογραμμή λόγω του αναγλύφου. Επίσης, η μία και μοναδική εναλλακτική θέση που προτάθηκε χωροθετείται 7 χλμ. ανατολικά της προτεινόμενης θέσης και είναι δεσμευμένη από άλλο φορέα. Εκτός αυτού δεν προτιμήθηκε από τον

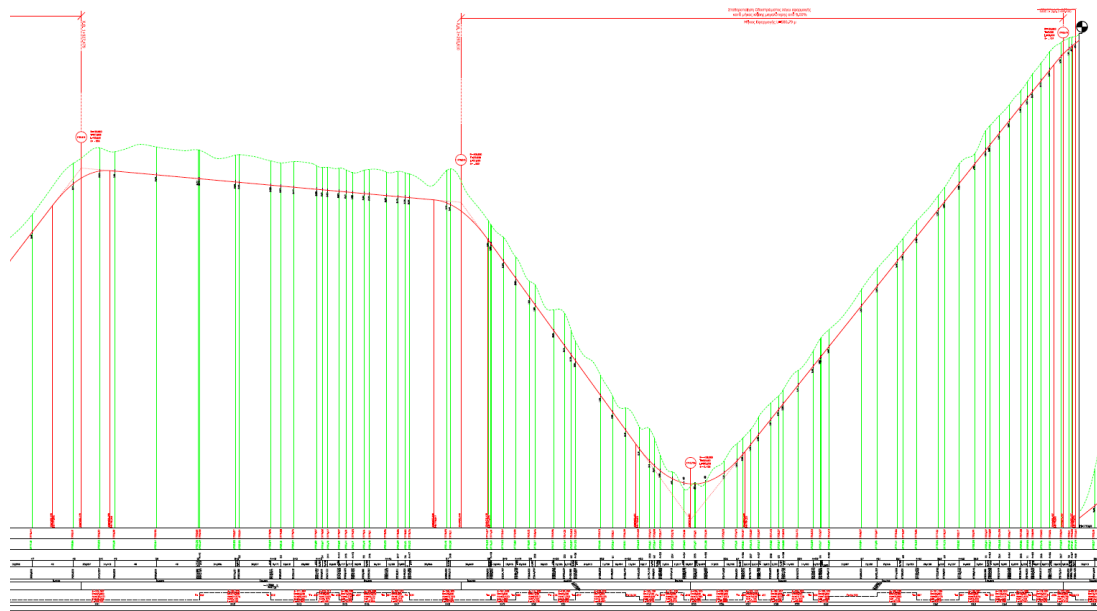
φορέα διότι είναι σε περιοχή Natura και τα έργα οδοποιίας φαίνεται να είναι μεγαλύτερης κλίμακας.

- Δεν αναφέρεται σε καμία αρμόδια Υπηρεσία (ΡΑΕ, Τμήμα Ηλεκτρομαγνητικής Συμβατότητας, ΔΕΗ) ούτε από την παρούσα ΜΠΕ εξετάζεται το ενδεχόμενο αλληλεπίδρασης των αιολικών πάρκων μεταξύ τους και τις επιπτώσεις στους γύρω οικισμούς καθώς στην ευρύτερη περιοχή πρόκειται να εγκατασταθεί μεγάλος αριθμός ανεμογεννητριών.
- Δεν περιγράφεται η διαδικασία απομάκρυνσης και διαχείρισης του εξοπλισμού μετά το τέλος ζωής του πάρκου καθώς και της αποκατάστασης της περιοχής με δεδομένο το μέγεθος του, την κατάσταση του, το είδος των εξαρτημάτων του και τα φυσικά χαρακτηριστικά των περιοχών εγκατάστασης. Για παράδειγμα τα πτερύγια πώς θα απομακρυνθούν, οι βάσεις από σκυρόδεμα πώς θα αποξηλωθούν;
 - Κατά την προηγούμενη εισήγησή μας επισημάνθηκε το γεγονός ότι η μελέτη δεν αναφέρεται στο κόστος της αποκατάστασης των επί πλέον επεμβάσεων, μετά την υλοποίηση του έργου, ούτε το κόστος της αποκατάστασης της περιοχής μετά το τέλος ζωής της δραστηριότητας (του αιολικού πάρκου). Κατόπιν τούτου ο φορέας προέβηκε σε πληρέστερη αναφορά του ολικού κόστους του έργου, Παρατηρούμε ότι το κόστος του έργου αυξήθηκε από 30 εκατομμύρια σε 40 και πλέον εκατομμύρια με λιγότερες επεμβάσεις. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι ενδεικτικός διότι δεν υπάρχουν οι μελέτες που θα καθορίσουν τις ακριβείς επεμβάσεις στους δρόμους και τις πλατείες, λόγω του έντονου ανάγλυφου, τον τρόπο απομάκρυνσης των στοιχείων του έργου μετά το τέλος λειτουργίας του, την απομάκρυνση των υλικών εκσκαφής κλπ. Επίσης, δεν γνωρίζουμε αν κατόπιν όλων αυτών είναι βιώσιμο το έργο.
 - Τα τεχνικά φυλλάδια των Α/Γ που προσκομίστηκαν από την εταιρεία εκτός του ότι είναι γραμμένα στην αγγλική γλώσσα και θα έπρεπε να προσκομιστούν μεταφρασμένα στην ελληνική, αναγράφουν διάφορα συστήματα και εξαρτήματα τα οποία υπάρχουν σε κάποιες από τις Α/Γ της Enercon και όχι σε όλες, πολλά δε είναι προαιρετικά όπως το σύστημα θέρμανσης λεπίδων για το λιώσιμο του πάγου που επικάθεται στις λεπίδες. Στο Ε25 τεχνικό φυλλάδιο αναγράφεται ως μέγιστο υψόμετρο πάνω από την θάλασσα 800μ. ενώ η περιοχή εγκατάστασης του υπό μελέτη έργου φτάνει έως τα 1850μ.! Πώς δικαιολογείται η χρήση των συγκεκριμένων α/γ σε τόσο μεγάλο υψόμετρο;

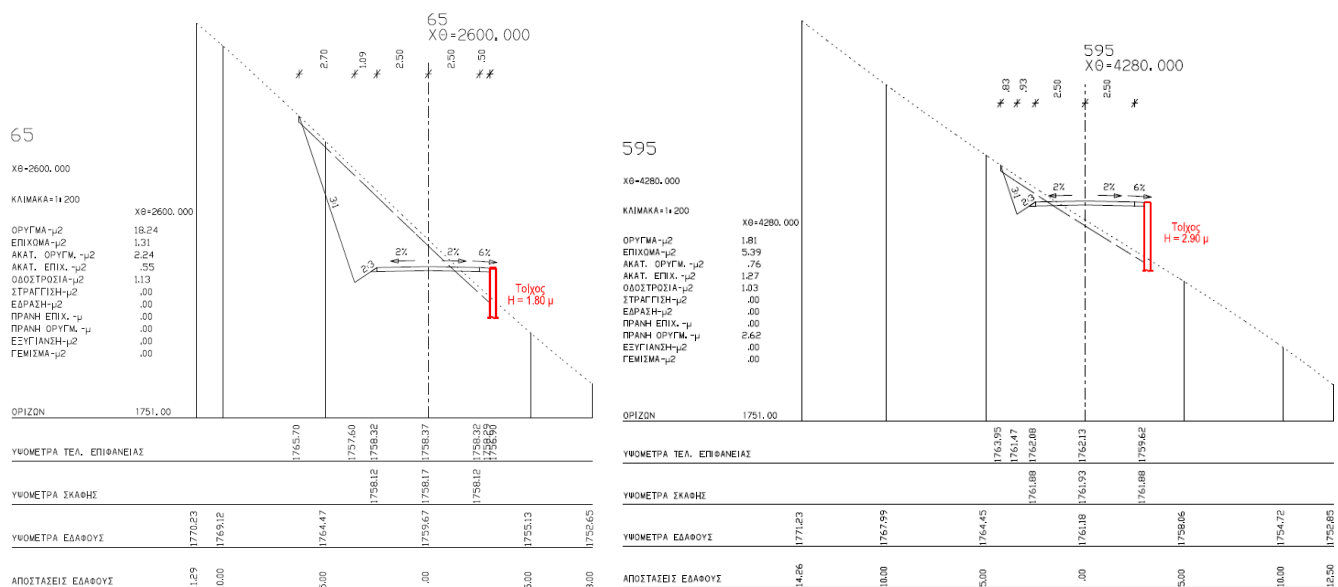
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Η επέμβαση στους υφιστάμενους και στους υπό διάνοιξη δρόμους όχι απλώς υποεκτιμάται αλλά δεν μελετάται καθόλου, καθώς υπάρχει απλώς μία προμελέτη χάραξης βασιζόμενη σε ψηφιακά μοντέλα, με μία τυπική διατομή της οδού των 5μ.
Σύμφωνα και με το 135661/4400/16-9-2013 έγγραφο της Δ/σης Διαχείρισης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Κ.Α., οι δασικοί δρόμοι που ανοίγονται για την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών είναι κατά πολύ μεγαλύτεροι από το πλάτος των 5 μέτρων. Στις περιπτώσεις αυτές, που πρέπει να δικαιολογούνται με πλήρη τεκμηρίωση στην τεχνική έκθεση της μελέτης του έργου, μπορεί να

εγκρίνεται στο άκρως δυνατό μέτρο η πέραν των 5μ. πλάτους καταστρώματος διάνοιξη της δασικής οδού σε όποια σημεία του μήκους της απαιτείται, και κατ' ανώτερο μέχρι 10μ, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών τεχνικών προδιαγραφών της δασικής οδοποιίας, αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση της χρήσης διέλευσης, όπως αυτή ανωτέρω τέθηκε. Το επιπρόσθετο των 5μ πλάτους καταστρώματος αποτελεί προσωρινού χαρακτήρα διάνοιξη και υφίσταται για το σκοπό της διέλευσης, μελετάται δε τεχνικά στην τεχνική μελέτη της οδοποιίας και προσδιορίζεται η χρονική διάρκεια διατήρησής του, καθώς και οι προϋποθέσεις της διάνοιξης στην απόφαση έγκρισης της μελέτης οδοποιίας και ο τρόπος αποκατάστασης μετά το πέρας του έργου. Όλα τα ανωτέρω αναφέρονται στην ΑΕΠΟ ούτως ώστε να τύχουν εφαρμογής. Η κλίση 14% είναι απαγορευτική για χωμάτινους δρόμους καθώς, σύμφωνα με εγχειρίδια κατασκευαστών α/γ, η μέγιστη επιτρεπτή κλίση ανέρχεται σε μόλις 7%, λόγω της αστάθειας των εδαφών και το μεγάλου όγκου και βάρους των φορτηγών μεταφοράς του εξοπλισμού. Επιπλέον, χωματόδρομοι με κλίσεις > 8-9% αντί να στραγγίζουν εγκάρσια στις τάφρους, το νερό συγκεντρώνεται, ρέει κατά μήκος και διαβρώνει το κατάστρωμα, που βαθμιαία μετατρέπεται σε χαντάκι. Στην παρούσα περιβαλλοντική μελέτη αναφέρεται πλάτος δρόμου πέντε μέτρων, ενώ δεν συντάχθηκε μελέτη οδοποιίας ούτε λήφθηκε υπ' όψιν το μήκος του οχήματος μεταφοράς το οποίο είναι αδύνατον να κινηθεί σε δασικό δρόμο εύρους 5 μ. Ένα τέτοιο όχημα, μήκους περίπου 65μ. εν τοις πράγμασι, πώς θα κινηθεί στις καμπύλες, στους ελιγμούς, σε τμήματα επιχώσεως, εύρους 5μ.; Σύμφωνα με την μελέτη, για κατά μήκος κλίση δρόμων μεγαλύτερη από 9.00% θα εφαρμόζεται σταθεροποίηση της στρώσης βάσης. Η προδιαγραφή κατασκευής θα καθορισθεί κατά το στάδιο της μελέτης εφαρμογής. Πώς θα γίνει η σταθεροποίηση, επιτρέπεται οποιαδήποτε μέθοδος (π.χ. τσιμεντόστρωση) σε δασικές οδούς; Επιπλέον, επειδή κατά την διάνοιξη των οδών δημιουργούνται μεγάλα ύψη επιχωμάτων σύμφωνα με την μελέτη, προβλέπονται γι' αυτό τοιχοί αντιστήριξης έως και 3,0μ. σε συνολικό μήκος οδού περίπου 5,5 χιλιομέτρων! Οι τοίχοι αυτοί αντιστήριξης παρατηρούνται όχι μόνον στην διάνοιξη αλλά και στην βελτίωση της δασικής οδού, γεγονός που φανερώνει το μέγεθος της επέμβασης σε όλο το μήκος των 13 χλμ δασικής οδού. Στην πραγματικότητα δεν γίνεται απλώς βελτίωση όπως αναφέρεται στην μελέτη αλλά διάνοιξη οδού με μη επιτρεπτές επεμβάσεις επί δασικής οδού, λαμβάνοντας υπ' όψιν και το γεγονός ότι δεν αναφέρεται πουθενά η πιθανότητα διαπλάτυνσής τους, έστω και προσωρινώς, λόγω του ότι τα μηχανήματα μεταφοράς δεν είναι εφικτό να κυκλοφορήσουν σε δρόμους πλάτους 5μ. όπως παραπάνω αναφέρεται. Ακόμη στις κατά μήκος κλίσεις των οδών πέραν του 8% προβλέπεται τριγωνική τάφρος επενδεδυμένη με σκυρόδεμα και εφαρμογή πλέγματος σε μήκος δρόμου 11,1 χλμ. Στις προδιαγραφές δασικών δρόμων όμως, απαγορεύεται η χρήση σκυροδέματος για την οδοστρωσία. Τέλος, να επισημάνουμε ότι σχεδιάζεται να κατασκευαστεί εκτεταμένο οδικό δίκτυο κατά μήκος των κορυφών, δυσανάλογο του μεγέθους του προτεινόμενου έργου, το οποίο θα δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα στην ευστάθεια των εδαφών της ευρύτερης περιοχής με συνέπεια αποσαθρώσεις, κατολισθήσεις, επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια δίκτυα καθώς επίσης και κατακερματισμό του χώρου.

Εικόνα: Ενδεικτική μεταβολή κλίσεων

(ληφθείσα από την μελέτη)

Ενδεικτικές διατομές επί διάνοιξης οδού (65) και επί υφιστάμενης (595)

(ληφθείσες από την μελέτη)

- Στο τμήμα από Τρίκαλα προς Μεγάλα Καλύβια ο δρόμος περνά από την γέφυρα στον π. Πηνειό η οποία θα πρέπει να ελεγχθεί ως προς την στατική της επάρκεια, καθώς επίσης τα υφιστάμενα τεχνικά έργα αποστράγγισης (οχετοί). Ακόμη, μετά το Μουζάκι υπάρχει γέφυρα παλαιάς κατασκευής (γέφυρα Αργύρη) με μικρό διαθέσιμο πλάτος κυκλοφορίας η οποία θα πρέπει επίσης να ελεγχθεί ως προς την στατική της επάρκεια αλλά και ως προς την εξασφάλιση του απαιτούμενου πλάτους. Πώς θα ελεγχθεί η στατική επάρκεια των γεφυρών τι μέτρα ενίσχυσης θα παρθούν, έχει άδεια από την αρμόδια υπηρεσία για την διέλευση του εξοπλισμού των Α/Γ; Είναι γνωστό ότι η γέφυρα Αργύρι έχει καταστραφεί με το πέρασμα της κακοκαιρίας «Daniel», η

οποία είχε υποστηλωθεί (παρά την ρητή απαγόρευση βάσει των περιβαλλοντικών όρων), για την διέλευση Α/Γ. Όταν αυτή αποκατασταθεί, θα είναι κατάλληλη για την παραλαβή του φορτίου των τμημάτων των Α/Γ ή θα πρέπει να σχεδιαστεί νέα λύση;

- Στον οικισμό της Λαζαρίνας, θα πρέπει σε επόμενο στάδιο, να εξεταστεί, με κατάλληλο λογισμικό προσομοίωσης των τροchioδρομιών, η δυνατότητα διέλευσης εντός του οικισμού. Σε περίπτωση μη δυνατότητας θα πρέπει να εξεταστεί η παράκαμψη του οικισμού, μέσω του τοπικού υφιστάμενου οδικού δικτύου με ενίσχυση της φέρουσας ικανότητας των χωματινών οδών και πιθανή διαπλάτυνση των οριζοντιογραφικών καμπυλών. Αυτό όμως που δεν εξετάζεται είναι το πώς θα μπορέσει να περάσει από τους χωματόδρομους χωρίς διαπλάτυνση, τι θα γίνει με τα δέντρα που υπάρχουν κατά μήκος αυτών, αν θα επηρεαστούν τα κανάλια άρδευσης και αποστράγγισης και πώς θα διαπλάτυνθούν οι καμπύλες σε ιδιόκτητες εκτάσεις; Επιπλέον τι επεμβάσεις θα γίνουν στο επιπλέον τμήμα της οδού έως τον Τύμπανο;

- Το έδαφος στην περιοχή χαρακτηρίζεται γαιώδες – ημιβραχώδες. Η κλίση των πρανών επιχωμάτων δηλώνεται ότι θα είναι 2:3 και των ορυγμάτων 3:1. Οι κλίσεις των πρανών ισχύουν κατά γενικό κανόνα, είναι ενδεικτικές, δίχως να γνωρίζουμε την ακριβή σύσταση του εδάφους, αφού δεν υπάρχει γεωτεχνική ή εδαφοτεχνική μελέτη. Ακόμη, λαμβάνοντας υπ' όψιν και υπολογίζοντας μεγαλύτερα πλάτη οδών προκύπτουν διαφορετικά ύψη πρανών, σίγουρα με διαφορετικές κλίσεις, ακατάλληλες πιθανώς για δασική οδό και ίσως εκτός προδιαγραφών. Στην περιοχή υπάρχουν πολλές «σάρες». Πώς αντιμετωπίζεται η διάνοιξη οδών διά μέσου αυτών;

- Οι εργασίες διάνοιξης δρόμων και διαμόρφωσης πλατειών απογυμνώνουν το έδαφος και επιτείνουν τα κατολισθητικά φαινόμενα. Οι πλατείες που διαμορφώνονται για την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών καθώς και οι δρόμοι οδηγούν σε ταπείνωση των κορυφών και μόνιμη αλλοίωση του τοπίου. Τα θεμέλια των ανεμογεννητριών δεν έχουν υπολογιστεί, με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουμε τις απαιτούμενες ποσότητες πρώτων υλών, την διαστασιολόγησή τους και το μέτρο των επεμβάσεων.

- Τα προϊόντα εκσκαφής βάσει της νομοθεσίας πρέπει να αποθηκεύονται σε πιστοποιημένο χώρο διάθεσης αδρανών υλικών. Ως τέτοιος προσωρινός χώρος έχουν υποδειχθεί οι πλατείες των Α/Γ, λόγω όμως του έντονου αναγλύφου, την ύπαρξη πηγών, των ανέμων που πνέουν και την ευαισθησία του οικοσυστήματος της περιοχής -καθώς αποτελεί προστατευόμενη ζώνη- δεν γνωρίζουμε εάν είναι κατάλληλος ο χώρος. Ακόμη, δεν έχει καν υποδειχθεί κάποιος άλλος κατάλληλος χώρος κοντά στο έργο.

- Ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζεται η διάνοιξη οδών δείχνει απλά υπολογιστικό τρόπο κατασκευής τους, χωρίς να υπολογίζονται οι κλίσεις, η χλωρίδα και η πανίδα, τα γεωλογικά φαινόμενα της περιοχής, η ύπαρξη πηγών και ρεμάτων, η ύπαρξη της αλπικής λίμνης, η επιρροή επί των υπογείων υδάτων, η σύσταση του εδάφους. Από την μελέτη απουσιάζει η επιστημονική διερεύνηση, η περιβαλλοντική ευαισθησία, η αναφορά όλων των ανωτέρων στοιχείων και του τρόπου αντιμετώπισής τους. Στην περιοχή του έργου, σύμφωνα με το ΣΧΟΟΑΠ Ανατολικής Αργιθέας (Εικόνα 4), υπάρχουν ρήγματα για τα οποία απαιτείται περαιτέρω γεωλογική διερεύνηση

προκειμένου να καθορισθεί η καταλληλότητα δόμησης πάνω σε αυτά και 50 μ εκατέρωθεν αυτών. Τα ρήγματα αυτά δεν αναφέρονται καν στην μελέτη, και αλλάζουν άρδην τον σχεδιασμό του έργου. Χωρίς τον υπολογισμό αυτών υπάρχει μεγάλος κίνδυνος κατολισθήσεων και βλαβών στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

- Στην περιοχή της διάνοιξης και βελτίωσης των οδών υπάρχουν πολλές «σάρες» (λιθώνες) οι οποίες δεν αναφέρονται στην μελέτη λόγω απουσίας της γεωλογικής μελέτης. Οι σάρες φυσικά δημιουργούνται από την διάβρωση και αποσάθρωση των εδαφών. Τα τμήματα των νέων δασικών δρόμων τα οποία για τις ανάγκες του έργου διανοίγονται και διέρχονται διά μέσω αυτών, πώς αντιμετωπίζονται, τι μέτρα ασφαλείας λαμβάνονται είναι εφικτό να διέλθουν δια μέσω αυτών, την στιγμή που από την Ε.Ε. προστατεύονται ως οικότοποι; (κωδ.8140, Natura 2000).
- Επιπλέον, το γεγονός ότι στην μελέτη προτείνονται μέτρα για την προστασία του εδάφους από διαβρώσεις λόγω των επεμβάσεων του έργου, τα οποία είναι κοστοβόρα και αναμφιβόλου εφαρμογής, σημαίνει ότι δέχονται ότι οι επιπτώσεις στην περιβάλλουσα περιοχή θα είναι υπέρ-σημαντικές. Αυτό σημαίνει ότι θα είναι και μη αναστρέψιμες; Δεν υπάρχει αναφορά στο κόστος προληπτικών μέτρων, το οποίο να σχετίζεται με την απόσβεση του έργου.
- Σημειωτέον ότι η περιοχή του έργου δεν έχει χαρακτηριστεί ως Natura, προστατεύεται όμως από άλλο ειδικό καθεστώς όπως τον βιότοπο Corine «Όρη Άγραφα», τον βιότοπο Corine «Όρος Κάραβα Αγράφων» και το καταφύγιο άγριας ζωής, όπως και ανωτέρω αναλυτικότερα αναφέραμε, τα οποία επιβάλλουν την προστασία της περιοχής καθώς επίσης και την προστασία και της ευρισκόμενης εντός της χλωρίδας, ορνιθοπανίδας και πανίδας.
- Στην μελέτη αναφέρεται ότι στον πυλώνα των ανεμογεννητριών θα εγκατασταθεί σύστημα αποτροπής πρόσκρουσης πτηνών (Bird Monitoring System). Τι είναι αυτό το σύστημα και πώς λειτουργεί; Πού έχει δοκιμασθεί; Έχει αποδεδειγμένα αποτελέσματα; Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) υποστηρίζει, με αφορμή περιστατικό πρόσκρουσης και θανάτου Μαυρόγυπα σε ΑΣΠΗΕ που διέθετε σύστημα αποτροπής, πως «τα αυτοματοποιημένα συστήματα αποτροπής πρόσκρουσης είναι αναποτελεσματικά σε περιοχές από όπου τα πουλιά διέρχονται με μεγάλη συχνότητα». Η χρήση μέτρων μετριασμού (σύστημα απώθησης πουλιών) προκαλούν εκτοπισμό των Όρνιων από τα κύρια ενδιαιτήματά τους.
- Είναι γνωστό ότι οι διανοίξεις δρόμων επιφέρουν κατακερματισμό της περιοχής, ο οποίος κατακερματισμός είναι το βασικότερο στοιχείο της απώλειας της βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης της λειτουργίας του οικοσυστήματος.
- Πλησίον της περιοχής επέμβασης και εντός αυτής ξεκινούν πηγές (όπως φαίνεται και από το ΣΧΟΟΑΠ Δ.Ε. Αν.Αργιθέας, εικόνα 4) από τις οποίες υδρεύονται οικισμοί της περιοχής και επιπλέον έχουν αδειοδοτηθεί αρκετά υδροηλεκτρικά έργα. Εφ' όσον διαταράσσεται το φυσικό ανάγλυφο της περιοχής θα έπρεπε να υπάρχει κατάλληλη υδρογεωλογική μελέτη για να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις στα επιφανειακά καθώς και στα υπόγεια νερά από

τις διανοίξεις των οδών και τις χωματουργικές εργασίες στην κορυφογραμμή εγκατάστασης των ανεμογεννητριών. Τέτοιου μεγέθους επεμβάσεις μπορεί να επιφέρουν μόνιμες και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στα ρέματα και τις πηγές με ότι συνεπάγεται αυτό για την βιωσιμότητα των κατοίκων και της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής και των υδροηλεκτρικών έργων που υπάρχουν στην περιοχή. Ακόμη, στην περιοχή υπάρχει η γνωστή δρακόλιμνη «Λούτσα», αλπική λίμνη μοναδικής αξίας, διότι εκτός του ότι είναι σπάνιες, αποτελούν πηγή έλξης για την άγρια πανίδα. Στην προηγούμενη μελέτη δεν γινόταν καμία αναφορά για την ύπαρξη της- όπως βέβαια και για τα ρέματα- στην σημερινή μελέτη αναφέρεται ότι η διάνοιξη δρόμων σχεδιάζεται σε απόσταση 500μ. από την λίμνη. Κατά την μελέτη δεν υπάρχουν επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα. Το συμπέρασμα είναι αυθαίρετο, δεν αναφέρονται οι γύρω πηγές και τα υδατικά συστήματα. Καμία αναφορά δεν γίνεται γι' αυτό και τις επιπτώσεις που θα προκαλέσουν οι εκσκαφές και η απογύμνωση του εδάφους στην λίμνη και τις πηγές. Σημειωτέον ότι η λίμνη «Λούτσα» είναι η μοναδική στην περιοχή, αυτές δε δημιουργούνται σε περιοχές με μεγάλο υψόμετρο, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως αλπικές ή ψευδοαλπικές. Εξυπηρετεί με τα νερά της για πόση τόσο την άγρια ορνιθοπανίδα και πανίδα της περιοχής, όσον και τους κτηνοτρόφους την θερινή περίοδο. Είναι άγνωστο πώς θα επηρεαστεί με την διάνοιξη του νέου δρόμου.

- Δεν υπάρχει καμία αναφορά σε αντιμετώπιση κινδύνων πλημμύρας. Σε περίπτωση έντονων βροχοπτώσεων, φαινόμενο συχνό στην περιοχή του έργου και γενικά στις περιοχές αυτές, πώς αντιμετωπίζεται η απορροή των υδάτων, λόγω των διανοίξεων των νέων οδών και γενικότερα των επεμβάσεων επί του εδάφους; Πώς αντιμετωπίζεται η απειλούμενη διάβρωση των εδαφών ή τυχόν κατολισθητικά φαινόμενα;
- Το έδαφος χαρακτηρίζεται αλπικό-ψευδοαλπικό, χωρίς δέντρα αλλά με χαμηλή βλάστηση η οποία ευδοκιμεί σε τέτοιο περιβάλλον. Οι γυμνές επιφάνειες της ψευδοαλπικής ζώνης την ημέρα "ψήνονται" απ' τον ήλιο και το βράδυ παγώνουν. Το οργανικό έδαφος είναι ελαχίστου πάχους, αποτέλεσμα του κλίματος και της ποώδους βλάστησης (που σημαίνει μικρό βάθος ριζών και κατά συνέπεια διεργασιών) που απαιτεί χιλιοετίες να δημιουργηθεί. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες οποιαδήποτε αποκατάσταση είναι δύσκολη, αν όχι ανέφικτη κατ' εμάς, όπως αποδεικνύουν τα πρηνή των δρόμων βοσκοτόπων της περιοχής ή πρηνή εγκαταστάσεων κεραιών κινητής τηλεφωνίας τοποθετημένων προ πολλών ετών που παραμένουν "κρανίου τόπος", η οποία επέμβαση είναι ασήμαντη σε σύγκριση με τις επεμβάσεις των αιολικών. Στα υψόμετρα αυτά αναπτύσσεται σπάνια βλάστηση μεγάλης οικολογικής σημασίας και αυτός είναι και ο λόγος που τα περισσότερα ορεινά συγκροτήματα εντάχθηκαν στο δίκτυο Natura 2000. Η συγκεκριμένη περιοχή αν και δεν είναι ενταγμένη στον κατάλογο αυτό, είναι όμως ενταγμένη σε δύο άλλους τύπους προστασίας, τους βιότοπους Corine «Όρη Άγραφα» και «Όρος Καράβα Αγράφων», ο οποίος συμπληρώνουν το κενό των περιοχών Natura και προστατεύουν την περιοχή από τον κατακερματισμό της. Έτσι, με τον βιότοπο «Όρος Καράβα Αγράφων» προστατεύεται η ψηλότερη κορυφή των Αγράφων της Νότιας Πίνδου (+2.184μ.), όπου απαντάται το όρνιο, ο χρυσαετός και πολλά άλλα σπάνια είδη πανίδας, η λίμνη «Λούτσα» κ.α. Από την ειδική οικολογική αξιολόγηση η οποία συντάχθηκε κατόπιν

παρατηρήσεων των υπηρεσιών προκύπτει η σημαντικότητα της περιοχής, όπως και στην προηγούμενη εισήγησή μας υποστηρίξαμε, καθώς επίσης και η αδυναμία προστασία της και ο αναπόφευκτος κατακερματισμός της, παρά την αντίθετη άποψη του φορέα του έργου.

- Λόγω του μεγάλου υψομέτρου η περιοχή είναι συχνά αποκλεισμένη το χειμώνα και χρειάζονται εκχιονιστικά μηχανήματα για τη διάνοιξη των δρόμων. Ακόμη, λόγω των καιρικών συνθηκών και των κατολισθήσεων οι δρόμοι κλείνουν. Οι διανοιγμένοι δασικοί δρόμοι παραχωρούνται στο ελληνικό δημόσιο το οποίο αναλαμβάνει τη συντήρηση και επισκευή τους. Αυτό σημαίνει πως θα δαπανώνται μεγάλα ποσά σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για να διατηρούνται οι δρόμοι αυτοί ανοιχτοί. Δεδομένων των ακραίων καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή, του γεγονότος ότι οι δρόμοι αυτοί κλείνουν για μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω χιονιού και κατολισθήσεων και της οικονομικής κρίσης που επικρατεί στην Ελλάδα, αντιλαμβανόμαστε τη δυσκολία συντήρησης των δρόμων οι οποίοι εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνον τα συμφέροντα των εταιρειών των αιολικών πάρκων, χωρίς να υπολογιστούν και τυχόν προσφυγές τους εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, για διαφυγόντα κέρδη σε περίπτωση αδυναμίας επισκευής ή μη έγκαιρης αποκατάστασης του οδικού δικτύου αφού δεν θα έχουν πρόσβαση στις εγκαταστάσεις των ανεμογεννητριών. Σε περίπτωση που το κόστος αναληφθεί από την εταιρεία εκμεταλλεύσεως του Α/Π ποιες είναι οι προσκομιζόμενες εγγυήσεις επί τούτου; Πώς υπεισέρχεται το κόστος συντήρησης στο ολικό κόστος του έργου;

- Επίσης θα υπάρχουν αρνητικές πιέσεις στην κτηνοτροφία που ασκείται παραδοσιακά στην περιοχή λόγω κατακερματισμού των βοσκοτόπων και απώλειας έκτασης που καλύπτει διατροφικές ανάγκες του κτηνοτροφικού κεφαλαίου. Δεν λαμβάνονται καθόλου υπ' όψιν οι δραστηριότητες αυτές (στην περιοχή υπάρχουν τρία πιστοποιημένα ορειβατικά μονοπάτια) και η τύχη τους, ιδιαίτερα όταν γνωρίζουμε ότι όλες οι κορυφές της περιοχής πρόκειται να καταληφθούν από ανεμογεννήτριες και θα ανοιχτούν δεκάδες χιλιόμετρων δρόμοι για την πρόσβαση σε αυτές αλλοιώνοντας και κατακερματίζοντας παντελώς την περιοχή. Η μελέτη υποστηρίζει ότι για το περιπατητικό μονοπάτι «Άγιος Νικόλαος-Κορυφή Καράβα», η διάνοιξη του δρόμου στα τμήματα όπου αυτός συμπίπτει με το ορειβατικό μονοπάτι θα αναβαθμίσει την βατότητά του και θα καταστήσει το μονοπάτι πιο ασφαλές για τη διέλευση των ορειβατών. Ο ισχυρισμός αυτός διαστρεβλώνει την έννοια του ορειβατικού μονοπατιού και ως ορισμού και ως σκοπού του μονοπατιού. Το ορειβατικό μονοπάτι δεν είναι χωματόδρομος για να περπατάει κανείς άνετα αντικρίζοντας, ισοπεδωμένες κορυφές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όπου η χλωρίδα και η πανίδα έχει εκτοπιστεί. Εκ των πραγμάτων καταργείται ο σκοπός των ορειβατικών μονοπατιών και ο εναλλακτικός Τουρισμός, ο οποίος είναι στους στόχους ανάπτυξης της Αργιθέας με την τουριστική αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, είτε αυτά αφορούν στους πλούσιους φυσικούς πόρους, είτε στις παραδοσιακές δομές και δραστηριότητες, είτε στο αξιόλογο αρχαιολογικό, αρχιτεκτονικό και πολιτιστικό απόθεμα. Σήμερα, όλη η υπάρχουσα αναφερόμενη υποδομή λειτουργεί θετικά στην προσέλευση ενός ιδιαίτερου στοχευμένου κοινού, το οποίο συνδράμει στον εναλλακτικό τουρισμό και το οποίο με τα έργα κινδυνεύει να διαρραγεί. Σε τούτο

(εναλλακτικός τουρισμός) συμβάλλει η φυσικότητα της περιοχής, στην οποία μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει ανθρωπογενείς επεμβάσεις, ώστε να αλλοιωθεί. Η κατασκευή του αιολικού έργου θα συνδράμει αρνητικά σε όλα αυτά.

- Για την αποτίμηση της ηχητικής όχλησης των αιολικών πάρκων δεν λήφθηκαν υπ' όψιν τα γύρωθεν αιολικά πάρκα τα οποία αλληλεπιδρώντας μεταξύ τους ενισχύουν τα ποσοστά θορύβου.
- Για την ευρύτερη περιοχή έχουν εκδοθεί πολυάριθμες άδειες (παραγωγής από την ΡΑΕ) για εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, των οποίων η διασπορά στο σενάριο της πλήρους υλοποίησης τους, καλύπτουν σχεδόν την περιοχή. Στην περίπτωση αυτή ή στην περίπτωση κατά την οποία και μέρος από αυτές τις άδειες καταλήξουν σε εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, δεν έχουν ελεγχθεί οι επιπτώσεις από τις σωρευτικές επεμβάσεις για την πανίδα και τη χλωρίδα. Συγκεκριμένα, στην ίδια περιοχή σχεδιάζουν να εγκατασταθούν τρία ακόμη αιολικά πάρκα (από τέσσερα που ήταν, το αιολικό στην θέση «ΚΟΡΥΦΕΣ» ισχύος 33,6MW αποσύρθηκε), στην θέση «ΧΟΝΔΡΟΣΠΑΝΙ» (15MW) σε απόσταση 500μ. νοτιοανατολικά του υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ, στην θέση «ΜΑΣΟΥΡΙ» στα 3χλμ. βορειοανατολικά και στην θέση «ΤΥΜΠΑΝΟΣ» (4,7 MW) 4,9χλμ. βορειοανατολικά, κοντά στο ΚΥΤ Μουζακίου. Για το καθένα αιολικό σχεδιάζεται διαφορετικός δρόμος πρόσβασης, με αποτέλεσμα ένα εκτεταμένο οδικό δίκτυο με παράλληλους και κάθετους μεταξύ τους δρόμους χωρίς κανέναν σχεδιασμό και συνεννόηση, χωρίς κατάλληλες μελέτες, οργάνωσης και ισοπεδώνοντας μια μεγάλη σε μέγεθος και αξία περιοχή, στην ουσία εξαφανίζεται ένας ολόκληρος βιότοπος.
- Η Πίνδος είναι οροσειρά με υψηλό υψόμετρο και μεγάλο ορεινό όγκο και το ανάγλυφό της χαρακτηρίζεται εξαιρετικά σύνθετο, σύμφωνα και με διεθνή βιβλιογραφία (μεγάλες υψομετρικές διαφορές, έντονες κλίσεις, κ.λ.π). Η μορφή αυτή της τοπογραφίας, εκτός από αξιολογή και σημαντική για την χλωρίδα και την πανίδα της, δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο την αξιολόγηση του αιολικού δυναμικού και τη βέλτιστη χωροθέτηση του, αφού συνήθως εμφανίζονται αυξημένες ταχύτητες λόγω ορογραφίας και τραχύτητας, αλλαγές της κατακόρυφης διακύμανσης της ταχύτητας, ζώνες αποκόλλησης ροής και περιοχές υψηλής τύρβης. Το μεγάλο υψόμετρο μέσω της επικρατούσας ατμοσφαιρικής πίεσης επηρεάζει την πυκνότητα του αέρα και τη μείωση της απόδοσης των Α/Γ. Επίσης, ο παγετός επιδρά καθοριστικά στη λειτουργία ενός αιολικού πάρκου χωρίς να γνωρίζουμε κάποια ιδιαίτερα στοιχεία, αφού κανένα στοιχείο αντίστοιχης δοκιμής στην πράξη δεν παρατίθεται. Η μελέτη δεν αναφέρεται σε ανεμολογικά δεδομένα στην περιοχή εγκατάστασης του έργου.
- Η πλήρης αποκατάσταση μετά το τέλος λειτουργίας του έργου είναι ανέφικτη και προκαλείται μόνιμη βλάβη στο περιβάλλον. Η ίδια η μελέτη παραδέχεται ότι οι βάσεις θεμελίωσης και οι τάφροι με τις εσωτερικές καλωδιώσεις των 15 χλμ θα παραμείνουν για πάντα στο έδαφος. Οι ανεμογεννήτριες και τα πτερύγιά τους είναι άγνωστο το πώς θα ανακυκλωθούν.
- Σαν ενεργειακή επιλογή είναι στοχαστική μορφή ενέργειας και δεν γνωρίζουμε την απόδοση η οποία πάντα εξαρτάται από την πνοή του ανέμου (τι γίνεται στην περίπτωση ανεπάρκειας ή δυνατών ανέμων, πώς γνωρίζουμε τότε και πώς και αν θα φυσήξει;). Εξάλλου οι επεμβάσεις στο περιβάλλον

είναι μη αναστρέψιμες, όπως και ο κατακερματισμός της περιοχής λόγω της διάνοιξης δρόμων.

- Ως γνωστόν οι Α/Γ κατά την λειτουργία τους απαγάουν την υγρασία του περιβάλλοντος με τρόπον ώστε να μην την επιτρέπουν να «καθίσει» επί του εδάφους, στην ευρύτερη ακτίνα των εγκαταστάσεών τους, με αποτέλεσμα μια πολύ μεγάλη περιοχή να στερείται υγρασίας, η οποία συντελεί στην ανάπτυξη και διατήρηση της χλωρίδας της περιοχής στα αλπικά – ψευδοαλπικά εδάφη της περίπτωσης μας. Με τον τρόπο αυτόν επέρχεται ξηρασία στην περιοχή, δεν είναι εφικτή η ανάπτυξη της χλωρίδας, η οποία μέχρι σήμερα ευδοκimeί, συνακόλουθα δε επέρχεται η ερημοποίηση της περιοχής.

- Στην παρούσα μελέτη, σε καμία περίπτωση δεν συνδέουν την απόσβεση του έργου λαμβάνοντας υπ' όψιν το κόστος αποκαταστάσεως του περιβάλλοντος χώρου, την αποξήλωση των εγκαταστάσεων μετά το πέρας λειτουργίας τους, την διαχείριση των αποβλήτων. Για την αποξήλωση απαιτείται η ίδια διαδικασία της εγκαθιδρύσεως, από πλευράς μεταφοράς, οδοποιίας, αποξήλωσης και διαχείρισης βάσεων από οπλισμένο σκυρόδεμα, αποκατάστασης εδάφους στην πρότερα μορφή του, φύτευση και επιτυχία αυτής κ.λ.π. Δεν παρέχονται εγγυήσεις για την αποκατάσταση μετά το πέρας της λειτουργίας.

- Σύμφωνα με την μελέτη, η λειτουργία του Αιολικού Σταθμού έχει μηδενική παραγωγή αποβλήτων με αποτέλεσμα της αποφυγή της ρύπανσης του τοπικού περιβάλλοντος. Αυτό που δεν λαμβάνεται υπ' όψιν είναι η παραγωγή ρύπων σε όλη την διάρκεια της παραγωγικής του διαδικασίας έως την εγκατάστασή του. Επίσης, δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι επεμβάσεις, ουσιαστικά μη αναστρέψιμες, στην περιοχή.

- Δεν μπορούμε πλέον να ισχυριζόμαστε ότι η χρήση των ανεμογεννητριών δεν επιβαρύνει το περιβάλλον, ούτε ότι συμβάλει στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας του εθνικού συστήματος μεταφοράς ενέργειας όταν βασίζεται στην στοχαστική ενέργεια του ανέμου, όταν η συμμετοχή της αιολικής ενέργειας στο Εθνικό διασυνδεδεμένο δίκτυο της χώρας μας είναι μικρή και για να απορροφηθεί η ενέργεια από το σύστημα, η οποία δεν είναι σταθερή, αφού εξαρτάται από την ένταση του ανέμου, χρειάζεται η υποστήριξή του από μια σταθερή ενέργεια που μόνον μια συμβατική πηγή μπορεί να δώσει (θερμική πηγή κ.λ.π.). Η δημιουργία θέσεων εργασίας που ισχυρίζεται η μελέτη ότι δημιουργούνται περιορίζεται στην κατασκευή του αιολικού πάρκου αφού για την συντήρηση του απαιτούνται δύο-τρεις εξειδικευμένοι τεχνίτες. Οι δεκάδες ανεμογεννήτριες, οι υποσταθμοί, οι γραμμές μεταφοράς θα εξαφανίσουν το κάλλος των φυσικών τοπίων που θα μετατραπούν σε βιομηχανικές ζώνες παραγωγής αιολικής ενέργειας γι' αυτό και δεν είμαστε σε θέση να ισχυριστούμε οικολογική επένδυση.

- Ο τρόπος διασύνδεσης, η οριστική μελέτη και διάνοιξη των οδών, ο καθορισμός των εργοταξιακών χώρων, ο τρόπος θεμελίωσης των Α/Γ, ο τρόπος αποκατάστασης των χώρων μετά την κατασκευή του έργου καθώς και ο τρόπος αποκατάστασης της περιοχής μετά το πέρας λειτουργίας του έργου, θα εξεταστούν αργότερα, επομένως δεν είναι γνωστές ούτε οι συνθήκες υλοποίησης του έργου, ούτε ο τρόπος αποκατάστασης μετά την κατασκευή καθώς και μετά την παύση του έργου. Άρα, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με

ευκρίνεια το ολικό κόστος του έργου, ούτε η βιωσιμότητά του, λαμβάνοντας δε υπ' όψιν τις επιπτώσεις στην βιοποικιλότητα και την πιθανή καταστροφή και υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την λειτουργία των γύρωθεν εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

- Επίσης θα φέρουν καίριο πλήγμα στον εναλλακτικό τουρισμό, την κτηνοτροφία και σε όλους αυτούς που εργάζονται και ζουν στην περιοχή.
- Οι μεγάλες επεμβάσεις διά των εκσκαφών, η ταπείνωση των κορυφών, η ισοπέδωση για την δημιουργία των εργοταξιακών χώρων, θα επιφέρουν μόνιμες και μη αναστρέψιμες επεμβάσεις στο ανάγλυφο του τοπίου, στον εναλλακτικό τουρισμό (υπάρχοντα μονοπάτια πεζοπορίας) στην κτηνοτροφία η οποία ασκείται παραδοσιακά στην περιοχή. Ουσιαστικά θα επιφέρουν αλλοίωση στο τοπίο και κωλύματα στις μέχρι σήμερα δραστηριότητες της περιοχής.
- Εν κατακλείδι η παρούσα Μ.Π.Ε. του έργου δεν αναφέρεται στις πραγματικές επιπτώσεις αυτού στο περιβάλλον, διότι δεν λήφθηκαν υπ' όψιν στοιχεία σημαντικά και πραγματικά για την πανίδα, την χλωρίδα, το ανάγλυφο της περιοχής, την γεωμορφολογία της περιοχής με αποτέλεσμα, απουσίας αυτών, να οδηγείται σε εσφαλμένα συμπεράσματα, υποβαθμίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον της περιοχής. Ο φορέας του έργου προέβει σε τροποποιήσεις επί της μελέτης, κατόπιν υποδείξεων του Δασαρχείου και λαμβάνοντας υπ' όψιν πιθανώς και παρατηρήσεις άλλων υπηρεσιών. Παρά ταύτα θεωρούμε ότι η επέμβαση της εγκατάστασης του αιολικού στην περιοχή, υποβαθμίζει το περιβάλλον, θέτει σε κίνδυνο την χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής, την ύπαρξη των πηγών, τον κίνδυνο κατολισθήσεων με άμεσες συνέπειες στο ανθρωπιστικό περιβάλλον

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα, την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και τα σχετικά έγγραφα που την συνοδεύουν, σας γνωρίζουμε ότι η υπηρεσία μας **εισηγείται αρνητικά** επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σχετικά με τις αναμενόμενες επιπτώσεις στο Περιβάλλον από την εγκατάσταση και λειτουργία του αιολικού πάρκου ισχύος 30,00 MW στην θέση «ΣΠΙΤΑΚΙ», του Δήμου Αργιθέας, Π.Ε. Καρδίτσας.

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τα άρθρα 164, 169, 170 175, 177 του ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7.6.2010) όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρα 13,18,19 και 21 του ν. 5056/2023 (ΦΕΚ Α' 163/6.10.2023) και ισχύουν, την υπ. αριθ. α.α 74/07/01-03-2024 απόφαση του

Περιφερειακού Συμβουλίου (ΑΔΑ : 9ΝΙ97ΛΡ-4ΟΥ) με θέμα: Σύσταση Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Θεσσαλίας, την υπ. αριθ. α.α 75/07/01-03-2024 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου (ΑΔΑ : ΨΘΗΨ7ΛΡ-6ΚΒ) με θέμα : Συγκρότηση Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Θεσσαλίας, την υπ. αριθ. α.α. 175/30-05-2024 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου (ΑΔΑ : ΡΒΙΓ7ΛΡ-7ΗΧ) με θέμα : Έγκριση ορισμού των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) της Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού», την υπ. αριθ. 36 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών με αριθ.πρωτ. 4476/15-1-2024 (Α.Δ.Α.: Ψ2Τ146ΜΤ-Ε6Φ), άρθρο 1.1. και την υπ'αριθμ. **194141/22-4-2024 (ΑΔΑ: ΡΚ9Γ7ΛΡ-ΘΒΦ)** απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας περί ορισμού υπαλλήλων για την γραμματειακή υποστήριξη των συνεδριάσεων της Περιφερειακής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Αγροτικού Τομέα και Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας και μετά την εισήγηση καθώς και διαλογικής συζήτησης μεταξύ των μελών,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Να γνωμοδοτήσει αρνητικά για το έργο: 17 Εισήγηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Αιολικός Σταθμός** Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος **30,00 MW** στη θέση «**ΣΠΙΤΑΚΙ**» και των συνοδών του έργων, στην Δ.Ε. Αργιθέας και Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας, του Δήμου Αργιθέας, στην Π.Ε. Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας», της εταιρείας Α&F ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ. (ΠΕΤ: 2102488828)

Εγκρίνει ομόφωνα την απόφαση.

Η απόφαση αυτή πήρε α/α 17

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής	Οι Γραμματείς της Επιτροπής	Τα Μέλη της Επιτροπής
Λαμπρινίδης Φώτιος Αντιπεριφερειάρχης	1)Βαρελογιάννη Ιωάννα	1.Αποστόλου Ευάγγελος 2.Γκουντόπουλος Γρηγόριος 3.Ζαρκάδας Κωνσταντίνος

Περιβάλλοντος	2)Παππάς Ιωάννης (αναπληρωτής)	4.Καναβός Απόστολος 5.Ράπτης Νικόλαος 6.Αδαμοπούλου – Ντούλα Αναστασία 7.Ντίτορας Νικόλαος 8.Αγγελίδη–Παπαθανασίου Βασιλική (Βίκυ) 9.Τσιάρας Αθανάσιος 10.Μιχαλάκης Χρήστος 11.Πινακάς Βασίλειος 12.Μπάρδας Κωνσταντίνος 13.Τσιαπλές Αναστάσιος
---------------	-----------------------------------	--